

RAAD VOOR DE KUNSTEN

VERGADERING VAN 29 MAART 2004

Plaats: zaal 3, gelijkvloers Markiesgebouw

Beginuur: 10 uur

AANWEZIG:

Johan Thielemans, voorzitter
Steven De Belder
Piet De Gryse
Chantal De Smet
Hilde Teuchies
Iris Van Riet, secretaris

Technici:

Peter Hinoul (t.v.v. Ann Hottat)
Peter Jolling
Jan Verlinden
Hélène Van Steelant

AFWEZIG MET KENNISGEVING:

Patrick Allegaert
Herman Baeten
Rik Bevernage
Moniek Bucquoye
Johan Lagae
Leen Lever
Frank Loosveldt
Johan Pas
Gustaaf Pelckmans
Jan Rispens
Els Roelandt
Christel Stalpaert
Steven Thielemans
Kristel Van Ael
Veronique Vandekerckhove
Lucienne Van Deyck
Leen Van Dijck
Adinda Van Geystelen
Jan Vermanssen

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING:

Paul Buekenhout
Ida De Vos
Daniëlle Gielen
Luk Lambrecht
Anna Luyten
Jacques Morrens
Harold Polis
Wim Supply
Elisabeth Van Der Elst

AGENDAPUNTEN

1. Goedkeuring van de notulen van 1 maart 2004.
2. Advies bij het besluit van de Vlaamse regering tot oprichting van een intern verzelfstandigd agentschap kunsten en erfgoed.
3. Varia.

1. Goedkeuring van de notulen van 1 maart 2004.

De notulen worden goedgekeurd

2. **Advies bij het besluit van de Vlaamse regering tot oprichting van een intern verzelfstandigd agentschap kunsten en erfgoed.**

Het ontwerp van besluit tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap "Kunsten en Erfgoed" wordt toegelicht door Jan Verlinden, afdelingshoofd Beeldende Kunst en Musea, Peter Hinoul (in vervanging van Ann Hottat, afdelingshoofd Muziek, Letteren en Podiumkunsten) en Peter Jolling van de cel Cultuurbeleid.

De voorgestelde hervorming kadert in een grondige bestuurlijke vernieuwing waarvan één van de onderdelen het project BBB (Beter Bestuurlijk Beleid) is. Dit project beoogt elk beleidsdomein binnen de Vlaamse administratie een zelfde basisstructuur te geven. Voor ieder homogeen beleidsdomein wordt een Vlaams ministerie opgericht, bestaande uit een departement en desgevallend één of meerdere intern verzelfstandigde agentschappen (IVA) zonder rechtspersoonlijkheid.

Binnen ieder homogeen beleidsdomein kunnen ook één of meerdere verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid worden opgericht : intern verzelfstandigde agentschappen (zonder Raad van bestuur en onder hiërarchisch gezag van de minister) of extern verzelfstandigde agentschappen (functioneren onder een Raad van bestuur).

Per homogeen beleidsdomein wordt ook een Beleidsraad opgericht. De Beleidsraad is het forum waarop het politieke en het administratieve niveau overleg plegen en dat de regering ondersteunt bij de aansturing van het beleidsdomein.

De uitwerking van een bestuurlijke vernieuwing in Vlaanderen blijft niet beperkt tot een herstructurering van de bestuurlijke organisatie. Naast het organisatorisch bestuurlijk kader (kaderdecreet Bestuurlijk Beleid) werden ook nieuwe kaderregelingen uitgewerkt inzake begroting en boekhouding ("comptabiliteitsdecreet" ¹) en inzake het adviesstelsel ("decreet tot regeling van strategische adviesraden").

De sectorale invulling van dit nieuwe organisatiemodel is momenteel in uitvoering.

Het beleidsdomein Cultuur is heel complex. Een volledige standaardisatie is niet mogelijk. Telkens wordt daarom gezocht naar specifieke oplossingen voor de desbetreffende instellingen, denken we bijvoorbeeld aan de Fondsen die vooralsnog niet worden omgevormd tot IVA's.

¹ "decreet houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof"

In het beleidsdomein Cultuur worden twee IVA's zonder rechtspersoonlijkheid voorzien, namelijk de IVA "Kunsten en Erfgoed" en de IVA "Sociaal-cultureel werk".

Het ontwerpbesluit dat ter advisering voorligt, betreft de oprichting van de IVA "Kunsten en Erfgoed". Het komt neer op een omvorming van de afdeling Muziek, Letteren en Podiumkunsten (MLP) en de afdeling beeldende kunst en musea (BKM) tot één IVA zonder rechtspersoonlijkheid.

De opdracht van de IVA's zal bestaan uit beleidsuitvoering en -ondersteuning, de beleidsvoorbereiding zal gebeuren binnen het departement Cultuur. Dit is een wijziging van de huidige situatie omdat momenteel de betrokken afdelingen ook bezig zijn met beleidsvoorbereiding. De nieuwe structuur zal als gevolg hebben dat er een zeer strikte scheiding komt tussen beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering en -ondersteuning.

De gehele hervormingsoperatie moet budgettair neutraal zijn. Er wordt in principe geen personeelsuitbreiding toegestaan.

De voorgestelde hervorming roept bij de leden van de Raad voor de Kunsten heel wat vragen op. Voor de sector is het helemaal niet duidelijk wat de meerwaarde zal zijn voor het werkveld. Momenteel ervaart men de werking van de administratie zeker niet als problematisch. Kan men dergelijke atomisering doorvoeren zonder daar meer middelen en mensen voor te voorzien?

In punt 2 van de Memorie van Toelichting bij het besluit wordt verwezen naar de budgettaire weerslag en de weerslag op het personeelsbestand. Wordt hier niet buitenmatig aandacht gevraagd voor personeelsuitbreiding gericht op ondersteuning van de nieuwe beheersvorm in plaats van ondersteuning van het werkveld? De Raad is de mening toegedaan dat het lijkt alsof men in de eerste plaats bekommerd is om de eigen organisatie maar voor de zorg voor de "klanten" wordt geen uitbreiding gevraagd.

- Waarom wordt er geen hiërarchie voorzien tussen het departement en de IVA's? Zal dit geen aanleiding zijn voor conflicten in de toekomst en tot vertraging van de behandeling van de dossiers?

- Is het organiseren van cultuurspreidende initiatieven en het zorgen voor het uitbouwen en onderhouden van internationale sectorale contacten (artikel 3, 6° en 7°) wel een taak van het agentschap? Wat is dan nog het verschil met de steunpunten en het werkveld, zeker nu de internationale contacten opgenomen zullen worden in de reguliere opdrachten van erkende organisaties krachtens het kunstendecreet? Is er geen overlapping met de opdracht van de steunpunten en de opdracht van de IVA's?

Wat de internationale contacten betreft, wordt gewezen op het duidelijke onderscheid in finaliteit tussen het agentschap dat vooral concrete subsidie- en zendingsdossiers behandelt en de organisaties in het werkveld die aan netwerking doen, beurzen bezoeken en dergelijke meer.

Het is belangrijk dat het advies door alle leden wordt gedragen. Daarom krijgt iedereen de kans via een schriftelijke procedure om zijn/haar opmerkingen te formuleren die in het advies zullen worden verwerkt. Desgevallend zijn ook minderheidsstandpunten mogelijk.

3. Varia

De voorzitter verwijst naar een **vraag uit de sector architectuur en vormgeving**. Hij vraagt Helena Van Steelant, secretaris van de Commissie architectuur en vormgeving om de vraag toe te lichten.

Het gaat om de % norm voor personeelskosten die wordt bepaald in het uitvoeringsbesluit bij het kunstendecreet. In het advies K01/04 bij het ontwerp van besluit van de Vlaamse regering betreffende de uitvoering van

het kunstendecreet van ... stelt de Raad voor de Kunsten voor om in hoofdstuk II, artikel 8, 16° en 17° voor architectuur en vormgeving en voor beeldende kunsten de 50% financiering voor medewerkers te vervangen door 20%, wat veel meer met de werkelijkheid zal overeenstemmen.

Op initiatief van Johan Lagae en Moniek Bucquoy, deed Helena Van Steelant een onderzoek naar het % personeelskosten van organisaties architectuur en vormgeving in verhouding tot het totaal van de uitgaven en de subsidie-enveloppe.

Onderzocht materiaal: begrotingen van jaarwerkingssubsidies 2003 en 2004. (tot 2002 werden nauwelijks jaarwerkingen toegekend).
Geen begrotingen projecten, want projectaanvragen brengen vaste personeelskosten meestal niet in rekening.

Opmerkingen:

- Weinig organisaties gebruiken momenteel een regulier boekhoudingsstelsel: personeelskosten worden soms niet als afzonderlijk item opgenomen.
- Zelfs bij een regulier boekhoudingsstelsel zijn de verschillende aandelen van lonen/honoraria bij administratiekosten, secretariaatskosten en productiekosten soms moeilijk afleesbaar.
- Het aandeel honoraria/lonen binnen projectkosten wordt zelden opgenomen, nochtans dikwijls meer dan 50%.
- Indien veel vrijwilligerswerk geeft het % 'personeelskost' een vertekend beeld (daarom werd Archipel in 2003 niet opgenomen).

aanvragen 2003

organisatie	Loonkosten en honoraria	1/ Tot. Uitgaven	Pers.% tgo 1/	2/ subsidie-enveloppe	Subsidie %	Pers.% tgo 2/
Studio Open Stad vzw	90.950 euro	164.350	55%	35.000	21%	100%
Stichting Stad en Architectuur vzw	83.267 euro	123.771	67%	35.000	28%	100%
ABC vzw	Erelonen, wedden, honoraria: 167.288 euro	272.042	61%	15.000	6%	100%

Aanvragen 2004

organisatie	Loonkosten en honoraria	1/ Totale Uitgaven	Pers.% tgo 1/	2/ subsidie-enveloppe	Subsidie %	Pers.% tgo 2/
Archipel vzw:	40.650 euro Personeel en honoraria sprekers. (maar inkomsten uit lidgelden en reizen: 74%!! + vrijwilligerswerk)	202.400	20%	20.000	10%	100%
Stichting Stad en Architectuur vzw	90.900 euro Personeel + aandeel bi projectkost:	129.300	70%	35.000	27%	100%
Studio Open Stad ABC vzw	57.791 euro Personeel + 50% secretariaatskost:	95.866	60%	15.000	16%	100%
Architectuurwijzer vzw	46.479 euro Personeel + schatting 50% projectk:	77.616	60%	--	--	--
Architectenhuis Limburg vzw	135.090 euro Personeel en administratie:	233.990	58%	--	--	--

Conclusie:

Zolang de subsidie van de Vlaamse overheid kleiner is dan de personeelskost (dit is zelfs zo als we de huidige subsidies verdrievoudigen) stelt de vraag zich niet. Zelfs bij een 100% subsidiëring is het voor geen enkele organisatie een probleem. (Archipel zal door zijn 74% eigen inkomsten nooit meer dan 25% worden gesubsidieerd).

De vergelijking met de Beeldende Kunstcentra gaat niet volledig op: in de Beeldende Kunstensector worden de Beeldende Kunstcentra voor minimum 90% volledig gesubsidieerd, wat dus een ander beeld geeft, bovendien is de kostenstructuur anders: in een beeldend kunstcentrum wordt meer 'geproduceerd, gecreëerd', terwijl bij architectuurorganisaties er meer naar personeel en honoraria van derden (lezingen, rondleidingen etc) gaat (HV. 03/02/2004).

De vergadering eindigt om 12u10.

Afspraak voor de volgende vergadering : De volgende vergadering vindt plaats op maandag 3 mei 2004 in het Markiesgebouw om 9.45u.in vergaderzaal 8.

Iris Van Riet
Secretaris

Johan Thielemans
Voorzitter